

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 20. maj 2026 blev i sag nr. 104935:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Sampension Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspension. I klageskema af 8/10 2025 har klageren bl.a. anført:

"Jeg klager over Sampension Livsforsikring A/S' afslag på at ophæve og udbetale min ratepension (skattekode 2) under police ... mod betaling af 60 % afgift efter Pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 1.

Jeg er bosat ... og har anmodet om frivillig ophævelse af ratepensionsdelen (ca. 59.600 kr.) med afregning af 60 % statsafgift til Danmark og udbetaling af restbeløbet til min konto ...

Sampension gav første afslag den 8. oktober 2025 og fastholdt efter klage, at ophævelse ikke kan ske, fordi den samlede policeværdi overstiger interne beløbsgrænser i vilkårenes § 60 samt med henvisning til [interesseorganisationens] Politik for pensionsområdet. Sampension anfører desuden, at PBL § 30 ikke giver selvstændig ret til ophævelse, og henviser til kendelse nr. 99864 som støtte.

Jeg gør gældende, at afslaget mangler lovhjemmel: PBL § 30, stk. 1 giver adgang til ophævelse mod 60 % afgift, der foreligger ingen båndlæggelse i mine vilkår, og interne beløbsgrænser/administrative politikker kan ikke begrænse lovbestemt adgang. Kendelse 99864 understøtter ophævelse af ikke-båndlagte ratepensioner mod 60 % afgift.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg ønsker, at Sampension ophæver min ratepension (skattekode 2) under police i henhold til PBL § 30, stk. 1, afregner 60 % statsafgift til den danske stat og udbetaler restbeløbet til min konto ..."

Selskabet har den 19/1 2026 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Det fremgår, at klager mener sig berettiget til hel eller delvis ophævelse af sin pensionsordning med hjemmel i pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 1, om pantsætning, overdragelser og visse andre dispositioner.

Relevante og generelle forsikringsbetingelser

Vilkårene for klagers pensionsordning er fremlagt af klager.

Reglerne om ophævelse af pensionsordningen er beskrevet i § 60, hvor det af stk. 1 fremgår, at medarbejderen kan genkøbe pensionsordningen tidligst 12 måneder efter fratrædelsen, hvis pensionsordningens værdi (uden værdien af Frivillig pension) på genkøbstidspunktet er under den af Sampensions bestyrelse til enhver tid fastsatte grænse.

Medarbejderen kan desuden genkøbe pensionsordningen, hvis pensionsordningens værdi er under 100.000 kr. på genkøbstidspunktet. Det kan tidligst ske et år og senest tre år efter fratrædelsen. Ved emigration kan medarbejderen genkøbe pensionsordningen, hvis pensionsordningens værdi er under 100.000 kr. på genkøbstidspunktet. Det kan tidligst ske et år efter fratrædelsen.

Medarbejderen må ikke på genkøbstidspunktet være ansat i en pensionsgivende stilling eller i en stilling, hvor medarbejderen senere skal optages i en pensionsordning.

Sagsfremstilling

Klager blev optaget i pensionsordningen den 1. april 2014 som følge af en ansættelse ved [klagerens tidligere arbejdsgiver]. Ud over gruppelivsforsikringer indeholdt pensionsordningen en livsvarig, livsbetinget alderspension og en ratepension med sikring ved død.

Han fratrådte den pensionsgivende stilling den 1. maj 2016, og pensionsordningen blev omskrevet til fripolice pr. 1. maj 2017. I den forbindelse bortfaldt gruppelivsforsikringerne og ordningen bestod herefter alene af livsvarig, livsbetinget alderspension og ratepension med sikring ved død.

Efterfølgende har klager af flere omgange anmodet om henholdsvis ophævelse af pensionsordningen eller alternativt overførsel til en ordning i [hos klagerens bank].

Den 17. oktober 2025 har klager igen anmodet selskabet om at ophæve og udbetale den del af pensionsordningen, der består af ratepension med sikring ved død. I den forbindelse har klager anført, at pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 1 giver ham en lovfæstet ret til ophævelse af ordningen, hvilket klager mener, bekræftes af ankenævnets kendelse nr. 99864.

Selskabets klageansvarsfunktion har behandlet den ovennævnte anmodning og fastholdt, at det ikke er muligt for klager at ophæve pensionsordningen, da både hele ordningens værdi og værdien af ratepensionen isoleret set overstiger de gældende beløbsgrænser, jf. vilkårenes § 60, stk. 1. Samtidig har selskabet oplyst, at bestemmelserne pensionsbeskatningsloven ikke hjemler nogen selvstændig ret til ophævelse af ordningen, når dette ikke er en rettighed i henhold til vilkårene. Kendelse nr. 99864 er efter selskabets opfattelse netop udtryk for dette princip, hvilket klager dog ikke er enig i. Korrespondancen er fremlagt af klager.

Selskabets stillingtagen til klagen

- Mulighederne for ophævelse af klagers pensionsordning er beskrevet i vilkårene, der er fastlagt i overensstemmelse med Politik for pensionsområdet fra [interesseorganisationen] (fremlagt af klager).
- Det fremgår klart af vilkårenes § 60, stk. 1, at ophævelse af ordningen kan ske mellem et og tre år efter fratrædelse af den pensionsgivende stilling, hvis værdien af ordningen er under 100.000 kr. Herefter er det kun muligt at ophæve pensionsordningen, hvis den opsparede værdi er under den af Sampensions bestyrelse til enhver tid fastsatte grænse. Denne grænse var fastsat til 36.993 kr. på det tidspunkt, hvor klager senest anmodede om ophævelse af ordningen. Vilkårene giver ikke ret til delvis ophævelse af ordningen.
- Værdien af klagers pensionsordning - og i øvrigt også værdien af ratepensionen isoleret set overstiger de ovennævnte beløbsgrænser, jf. den oversigt der er fremlagt af klager.
- Pensionsbeskatningsloven hjemler ikke nogen selvstændig rettighed til ophævelse af pensionsordningen i tilfælde som det aktuelle, hvor mulighederne for ophævelse er begrænset i aftalegrundlaget for ordningen.
- Dette princip afspejles i nævnets kendelse nr. 99864, hvor det specifikt anføres, at det er aftalegrundlaget for den konkrete ordning – og ikke pensionsbeskatningsloven – der er afgørende for, om ordningen kan ophæves.

Klagen bør således ikke tages til følge"

Klageren har i brev af 21/1 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har gennemgået Sampension Livsforsikring A/S' svar af 19. januar 2026 og fastholder min klage.

Sagen angår ikke, om pensionsbeskatningsloven i sig selv giver en ubetinget ret til ophævelse, men om aftalegrundlaget for den konkrete pensionsordning udtrykkeligt udelukker den disposition, jeg har anmodet om, nemlig delvis ophævelse af ratepensionsdelen mod betaling af 60 % afgift.

Sampension henviser til § 60 i vilkårene. Denne bestemmelse regulerer imidlertid skattefri genkøb og fastsætter beløbsgrænser herfor.

Bestemmelsen indeholder ingen udtrykkelig regulering af ophævelse mod betaling af pensionsbeskatningslovens afgift, ligesom den ikke indeholder et klart forbud mod delvis ophævelse.

Den omhandlede ratepension fremgår af ordningen som en særskilt pensionsdel med:

- egen skattekode (2),
- særskilt saldo, og
- fast løbetid.

Hvis det var hensigten, at denne pensionsdel ikke skulle kunne ophæves særskilt – heller ikke mod betaling af fuld afgift – måtte dette efter almindelige aftaleretlige principper fremgå klart og utvetydigt af vilkårene. Et sådant forbud fremgår ikke.

Sampension anfører, at pensionsbeskatningsloven ikke giver en selvstændig ret til ophævelse. Klager er enig i, at det er aftalegrundlaget, der er afgørende, jf. Ankenævnets kendelse nr. 99.864. Klager gør imidlertid gældende, at aftalegrundlaget i den foreliggende sag ikke klart afskærer den ønskede disposition, hvilket er det centrale spørgsmål i sagen.

Det forhold, at vilkårene fastsætter begrænsninger for skattefrit genkøb, kan ikke i sig selv udstrækkes til også at omfatte ophævelse mod betaling af afgift, når dette ikke er udtrykkeligt reguleret.

Det overlades herefter til Ankenævnet at tage stilling til, om Sampension med hjemmel i vilkårene kan nægte delvis ophævelse af ratepensionsdelen mod betaling af 60 % afgift, når et sådant forbud ikke fremgår klart af aftalegrundlaget."

Selskabet har i brev af 12/2 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Ophævelse (genkøb) af pensionsordningen afhænger ikke af skattereglerne. En eventuel ret til ophævelse er således uafhængig af, om udbetaling i givet fald ville kunne ske skatte- og afgiftsfrit eller mod betaling af skat/afgift.

Klagers rettigheder i den forbindelse er beskrevet i vilkårene for pensionsordningen. Vilkårene giver ikke ret til delvis ophævelse af ordningen, og det betyder, at der ikke er adgang til udbetaling af enkeltstående pensionstyper – her ratepensionen.

Da pensionsordningens samlede værdi overstiger den beløbsgrænse, der er fastsat i vilkårene, hvilket i øvrigt også er tilfældet for ratepensionen isoleret set, er der ikke ret til ophævelse. Vi henviser til vores svar af 19. januar 2026.

Afslutningsvis bemærkes, at pensionsordningen indeholder livrente og ratepension omfattet af PBL kapitel 1. Det betyder, at hvis vilkårene havde hjemlet ret til ophævelse, ville udbetaling skulle ske mod betaling af 60 pct. afgift, jf. PBL § 29, stk. 1."

Klageren har i brev af 17/2 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet anfører, at vilkårene ikke giver ret til delvis ophævelse.

Klager bemærker hertil, at sagen ikke angår, om vilkårene positivt hjemler den ønskede disposition, men om aftalegrundlaget indeholder en klar og udtrykkelig begrænsning, der afskærer den.

En sådan begrænsning må – navnlig i standardvilkår – fremgå klart og utvetydigt.

§ 60 regulerer genkøb og fastsætter beløbsgrænser, men indeholder ikke en bestemmelse om, at ophævelse alene kan ske i de nævnte tilfælde, ligesom der ikke fremgår et udtrykkeligt forbud mod delvis ophævelse.

Sagen beror således på, om en sådan begrænsning kan indfortolkes uden klar støtte i vilkårenes ordlyd.

Ankenævnet *for* Forsikring

5.

104935

Klager har herefter ikke yderligere bemærkninger."

Selskabet har i brev af 25/2 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Mulighederne for ophævelse af pensionsordningen er udtømmende beskrevet i vilkårenes § 60. Klagers ordning opfylder ikke betingelserne og kan derfor ikke ophæves.

Selskabet har ikke yderligere kommentarer, og sagen kan således afgøres på det foreliggende."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget korrespondance mellem klageren og selskabet, pensionsvilkår gældende fra 1/1 2025, interesseorganisationens politik for pensionsområdet 2012 samt pensionsoversigt. Uddrag af bilagene gengives nedenfor. Det fremgår bl.a. af interesseorganisationens politik på pensionsområdet 2013:

"Tilbagekøb

Det kan i den enkelte pensionsordning bestemmes, at pensionsordningen kan tilbagekøbes under særlige omstændigheder i forbindelse med varigt ophold i udlandet, eller hvor der er indbetalt et meget begrænset beløb. Principperne fastlægges i pensionsregulativerne i samarbejde mellem [interesseorganisationen], de faglige organisationer og pensionsselskaberne."

Det fremgår af pensionsvilkårene:

"§ 60. Ophævelse af pensionsordningen (genkøb)

Stk. 1. Medarbejderen kan genkøbe pensionsordningen efter følgende aftalte vilkår:

Genkøb af pensionsordningen bortset fra Frivillig pension

Medarbejderen kan genkøbe pensionsordningen tidligst 12 måneder efter fratrædelsen, hvis pensionsordningens værdi (uden værdien af Frivillig pension) på genkøbstidspunktet er under den af Sampensions bestyrelse til enhver tid fastsatte grænse.

Medarbejderen kan desuden genkøbe pensionsordningen, hvis pensionsordningens værdi er under 100.000 kr. på genkøbstidspunktet. Det kan tidligst ske et år og senest tre år efter fratrædelsen. Ved emigration kan medarbejderen genkøbe pensionsordningen, hvis pensionsordningens værdi er under 100.000 kr. på genkøbstidspunktet. Det kan tidligst ske et år efter fratrædelsen. Medarbejderen må ikke på genkøbstidspunktet være ansat i en pensionsgivende stilling eller i en stilling, hvor medarbejderen senere skal optages i en pensionsordning.

Genkøb af Frivillig pension

Frivillig pension skal være ændret til en præmiefri forsikring.

Medarbejderen kan genkøbe Frivillig pension, hvis der kan afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger, jf. § 13.

Genkøb uden at afgive helbredsoplysninger kan ske, hvis

- dækningerne på genkøbstidspunktet er under den til enhver tid anmeldte minimumsgrænse i Sampensions tekniske grundlag, jf. § 20, stk. 1, eller
- værdien på genkøbstidspunktet er mindre end eller lig med det beløb, der vil komme til udbetaling ved medarbejderens død, eller
- værdien på genkøbstidspunktet er under den af Sampensions bestyrelse til enhver tid fastsatte grænse.

Stk. 2. Medarbejderen kan dog ikke genkøbe pensionsordningen, hvis medarbejderen eller dennes ægtefælle har søgt om kontanthjælp eller en lignende ydelse fra det offentlige, der er betinget af formueforhold.

Stk. 3. Er en del af pensionsordningens værdi overført fra en tidligere pensionsordning, kan medarbejderen kun genkøbe den overførte del, hvis den tidligere pensionsordnings vilkår for genkøb er opfyldt, og den nuværende pensionsordnings vilkår for genkøb er opfyldt for hele pensionsordningen.

Stk. 4. Sampension kan efter præmieophør altid skriftligt frigøre sig for forsikringsdækningen mod udbetaling af et engangsbeløb til medarbejderen, hvis pensionsordningens værdi ikke overstiger den til enhver tid fastsatte minimumsgrænse.

Stk. 5. Værdien af pensionsordningen og det beløb, 'genkøbsværdien', der udbetales til medarbejderen, bliver beregnet efter regler fastsat af Sampension.

'Genkøbsværdien' bliver opgjort pr. den 1. i den måned, hvor genkøbet effektueres.

Stk. 6. Efter pensionsordningen er genkøbt, og genkøbsværdien er udbetalt til medarbejderen, er der ikke længere dækning fra pensionsordningen med virkning fra genkøbstidspunktet. Genkøbstidspunktet er det tidspunkt, hvor udbetaling af den genkøbte pensionsordning sker til medarbejderen. Krav under pensionsordningen skal anmeldes til Sampension senest 6 måneder efter genkøbstidspunktet. Dækning af kravet kræver, at genkøbsværdien bliver ført tilbage til Sampension."

Nævnet udtaler:

Klageren blev optaget i pensionsordningen i 2014 og fratrådte den pensionsgivende stilling den 1/5 2016, hvorefter pensionsordningen den 1/5 2017 blev omskrevet til fripolice, hvor gruppe-livsforsikringerne bortfaldt. Pensionsordningen består herefter af en livsvarig, livsbetinget alderspension og en ratepension med sikring ved død. Klageren har flere gange anmodet selskabet om at ophæve pensionsordningen eller overføre den til en ordning i klagerens bank. Den 17/10 2025 har klageren anmodet udbetaling af ratepensionen. Selskabet har afvist at udbetale ratepensionen. Klageren ønsker, at selskabet ophæver hans "ratepension (skattekode 2) under police i henhold til PBL § 30, stk. 1, afregner 60 % statsafgift til den danske stat og udbetaler restbeløbet til min konto".

Klageren har anført, at aftalegrundlaget ikke udtrykkeligt udelukker den ønskede disposition. Vilkårenes § 60 regulerer skattefrit genkøb og fastsætter beløbsgrænser herfor, men vilkårene indeholder hverken udtrykkelig regulering af ophævelse mod betaling af afgift eller et klart forbud mod delvis ophævelse. Klageren har anført, at ratepensionen udgør en selvstændig pensionsdel med egen skattekode, særskilt saldo og fast løbetid.

Selskabet har anført, dels at pensionsordningen ikke kan genkøbes, idet pensionsordningens samlede værdi overstiger de beløbsgrænser, der er fastsat i vilkårenes § 60, stk. 1, dels at vilkårene ikke giver ret til delvis ophævelse/udbetaling. Selskabet har anført, at mulighederne for ophævelse af pensionsordningen er udtømmende beskrevet i vilkårenes § 60, der er fastlagt i overensstemmelse med interesseorganisationens politik. Selskabet har anført, at pensionsbeskatningsloven ikke giver klageren en selvstændig ret til ophævelse i tilfælde, hvor mulighederne er begrænset i aftalegrundlaget.

Det fremgår af pensionsvilkårenes § 60, stk. 1, at "Medarbejderen kan genkøbe pensionsordningen tidligst 12 måneder efter fratrædelsen, hvis pensionsordningens værdi (uden værdien af Frivillig pension) på genkøbstidspunktet er under den af Sampensions bestyrelse til enhver tid fastsatte grænse. Medarbejderen kan desuden genkøbe pensionsordningen, hvis pensionsordningens værdi er under 100.000 kr. på genkøbstidspunktet. Det kan tidligst ske et år og senest tre år efter fratrædelsen. Ved emigration kan medarbejderen genkøbe pensionsordningen, hvis pensionsordningens værdi er under 100.000 kr. på genkøbstidspunktet. Det kan tidligst ske et år efter fratrædelsen. Medarbejderen må ikke på genkøbstidspunktet være ansat i en pensionsgivende stilling eller i en stilling, hvor medarbejderen senere skal optages i en pensionsordning".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at udskille ratepensionen og udbetale værdien af denne til klageren efter fradrag af afgift til staten.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der efter pensionsvilkårenes § 60 skal ses på værdien af pensionsordningen, og at pensionsvilkårene ikke ses at give klageren ret til delvis ophævelse/udbetaling.

Ankenævnet for Forsikring

9.

104935

Nævnet har videre lagt vægt på, at klagerens pensionsopsparing overstiger beløbsgrænserne i aftalegrundlaget, hvorfor klageren ikke mulighed for at få pensionsordningen eller en del af ordningen udbetalt.

Nævnet bemærker, at klageren kun ses at have én pensionsordning hos selskabet, og at det er normalt, at en pensionsordning kan indeholde både en livsvarig ret til pension og en ret til ratepension, som udbetales over en årrække.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings'.

Peter Thønnings